

Diversi Tractatvs

Coloniae Agrippinae, 1629

Disputatio XXVI. An in vno & eodem hominis corpore possint intrare, ac
esse multa dæmonia?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61359)

D. Thom.

meni sedē habuisse, quinimò in minutissimis partibus, & frustulis: imò & in puncto ipsos posse residere nō ambiges, si legas D. Th. & eius discipulos 1. p. q. 52. art. 1. Sed tamen quas partes inhabitent de facto difficile est: præsertim apud eos, qui existimant dæmones posse latitare, & esse vbi nullo modo operantur. Ita Scotistæ, & multi moderni. Thomistæ verò qui censent Angelos nō esse in loco vbi aliquo modo non operantur: ex operationibus inuestigare aliquo modo poterūt in quibus corporis partibus commorentur: nam si inflationem, aut tuber in aliqua hominis parte excitēt, aut linguā ligēt, aut quoquo alicui mēbro molestiā ingerant: non leue signum est ibidē dæmones esse: sed neque hæc signa manifestē pandunt præsentiam dæmonū in his partibus afflictis, quia molestiæ hæc possunt esse à causis naturalibus morbum inducētibus, aut ab ipsis dæmonibus, qui instrictis illis plagis recesserunt.

Item quia ex sentētia eorundem Thomistarum poterunt esse vbi actualiter non operātur: sunt tamen in procinctu ad operandum, quod homines nosse nequeunt: atq; ad eò neque quas hominis partes inhabitent, ac occupent: item quia ab vna hominis parte ad alias migrare quis prohiberet: & idē in exorcismo secundo, qui habetur in rituali Romano, apponitur formula præcipiendi dæmonibus in virtute Sanctissimæ Trinitatis, ne se occultēt in quatuor

humoribus, in carne, ossibus, nervis, medullis, venis, scirrhis, tibijs, renibus, vêtre, stomacho, intestinis, gutture, collo, &c. Aliqui putant vt plurimū eos in corde aut propè cor suū domicilium eligere: & coniectura nō leuis est, quia cū principium omnium actionum corporis humani cor sit: vt facilius exagitare ac vexare totū corpus possint (id enim motu locali efficiū) non inaniter credūtur suas sedes eligere in corde, vel propè cor. Quapropter sanctus ille Theodorus, cuius nuper meminimus, curaturus quendā, de quo dubitabatur, an à dæmone possideretur: cor ipsius cæpit pulsare primum, & dæmoni imperare vt se proderet.

DISPUTATIO XXVI.

An in vno & eodem hominis corpore possint intrare, ac esse multa dæmonia?

ET existimo partem affirmatiuam esse de fide. Probatur Matth. 8. vbi dicitur legionem dæmoniorum, vnum vexasse hominem: & etiā Luc. 8. Christum eiecisse à Magdalena septem dæmonia: & Luc. 11. Cum immundus spiritus exit ab homine, &c. tunc vadens assumit secum alios septem spiritus nequiores se, & ingressi habitant ibi. Ecce apertè supponit Christus Dominus, multos dæmones vnum corpus possidere posse: quidquid dixerint quidam, suppresso nomine citati ab Abul. in 8. Matth. cap. quest. 136. qui tamen alieni à veritate, & sacris literis procedunt: non impediuntur in vno esse homine, quia non posset esse penetratio tantarum dimensionum,

num, nam quantitate carent, & idè ubi vnus ibi innumeri esse possunt. Non obstat odium crudele dæmonum inter se, propter quod alicui videri poterat eos nequaquam pati in eodem domicilio habitare: nam et si inter se dissideant, tamen in nocendo hominibus, societatem iniurunt, & vnanimis cōspirant. Hoc egregiè D. Thom. 1. p. q. 52. art. 2. ad secundum. Quod non obscure insinuauit Seruator noster in testimonio citato Luc. 11. dū de vno dæmone ait: *Assumit secum septem spiritus nequiores se: quali gaudens: imò & quærens socios ad torquendum hominem.*

D. Thom.

2 Sciscitabitur quispiam, an plures plus vexent, quam vnus? verosimile apparet ex illo dæmoniaco à legione dæmoniorum occupato, cui plures dæmones plura tormenta inferebāt, habebat enim habitationem in monumentis, non poterat eum quisquā catenis constringere, die & nocte in montibus vagabatur, lapidibus se concidebat, &c. hæc autem multiplicata tormēta à multiplicitate dæmonum inhabitantium, id est à 6666. prouenire satis verosimile iudico.

3 Quomodo autem ista multitudo dæmonum in vno eodemq; homine inhabitet, quomodo ve molestias inferat: non est facile diffinire. Dico tamen: *tripliciter* imaginari possumus eos in vno domicilio inhabitare, torque molestias ingerere: *vno modo*, vt singuli in proprijs distinctisq; partibus resideāt, in quibus quoties quis-

que operetur cruciando, torquendo, vel quid simile operando. Et aduersum hūc dicendi modū non militat testimonium D. Th. 1. p. q. 52. art. 3. affirmantis duos Angelos non posse esse in eodem loco: etenim iuxta istum modum non sunt plures dæmones in eodē loco, sed in diuersis. *Secundo modo* possunt esse in eodē homine: omnes in eodem, & omnes in omnibus partibus hominis, sed quilibet diuersa operatur nocumenta: verbi gratia, quidam cor constringunt, alij percutiunt, alij multis alijs modis idē cor affligunt, & sic de alijs hominis partibus, & toto corpore. Et iuxta istum modum etiā videtur euacuari testimonij præfati difficultas, quia sicut operationes cuiusque etiam in eadem parte sunt diuersæ rationis: sic & loca, quæ occupant, licet materialiter sint eadē: formaliter tamen distinguuntur: nec ex isto modo existendi sequitur inconueniens, quod affert D. Thom. loco citato, videlicet quod duæ causæ cōplete sint immediatè vnus & eiusdem effectus, neque quod sint duo Angeli in eodē loco formali: quia cū operationes diuersæ sint: loca etiam formalia, diuersa sunt; vnus tamen materialiter; neque hoc negaret D. Thom. neque eius discipuli. *Tertio* imaginari possumus, multos dæmones in eodē homine inhabitare, sic vt omnes & singuli occupent totum hominem & singulas eius partes, & omnes ac singuli inferant omnia & singula mala, quæ obsessus pa-

D. Thom.

titur: & iste modus est intellectu difficilis in sententia D. Th. putatis Angelos esse in loco per operationem.

Necevadūt difficultatem qui cēsent Angelos esse in loco per suam substantiam; nam licet benē explicēt quomodo plures dæmones possint esse in eodem loco, quia non replēt locum: tamen quomodo in eodem loco vnam & eādem operationem plures efficiant non explicant: nec effugiunt inconueniens asserendi vnam, & eandem operationem esse à multis causis completis: quod alienū videtur à documentis Philosophorum, & à mente D. Thom. in loco citato, propter hoc inconueniens effugiendum negantis duos Angelos non posse esse in eodem loco. Molestus essem, si adducerē omnes expositiones discipulorum D. Th. vt defendant sui magistri sententiam, cui inniritur tota vis argumenti propositi.

Breuius dico, D. Thom. non esse intelligendum de existentia in locis inadaquatīs & partialibus, quia iuxta primum modum existendi dæmonum in oblesso ita contingit: neque de existentia in eodem loco materiali: quia iuxta secundum modum nullum est inconueniens ita accidere: intelligendus ergo est de existentia completē, & perfectē in eodem loco. Tunc autem erunt in eodem loco plures, si operabūtur in eodem loco formali, vt causæ totales eiusdem effectus numero: & quādo plures dæmones existunt in eodem ho-

mine, ac cōcurrunt omnes ad vnam numero cruciatum, non concurrunt vt causæ totales, sed partiales.

Et si obijcias: quia quilibet potest illam effectum producere, & multo intensiorē, & quilibet apponit totum suum conatum: ergo causæ totales sunt, non partiales. *Confirmatur*, quia confusio esset operationum, vt plures concurrerent ad id efficiendum, quod vnus potest sine defatigatione, aut molestia: imò cū maxima voluptate, vt in humanis patet. *Respondetur* supra similitudine ex eisdē humanis, quæ experiri solemus: contingit enim quandoque, plures homines ad eandem trabem vehēdam cōcurrere: quia vnus solus id nō valet efficere: non sic contingit, quādo plures dæmones eundē numero cruciatum vni homini inferunt: quia quilibet eorum potens est tam seuos excitare cruciatu: vt si permitteretur, necem citissime inducerēt. Item quādoq; plures homines concurrunt ad idē onus portandum, non quia vnus non posset portare, sed vt quilibet cum minore labore, ac molestia portent: & neque ita accidit in dæmonibus, qui in inferendis quantumuis magnis cruciatibus, non defatigantur, aut molestiam patiuntur: quin potius magnam capiūt voluptatem, ac gaudio his occupati perfunduntur.

Præterea cōtingere potest, vt plures homines concurrant ad eandem trabem vehendam, quam quilibet posset sine molestia portare, & lingu;

Singuli totum suum conatum apponunt: sed Deo impediēte, non ob id trabes velocius, aut citius trahitur: sed eadem velocitate, ac prorsus motu eodem modo se habente, ac si ab vno solo portaretur: & in hoc casu quilibet causa partialis est vnius & eiusdem morus: licet attentis viribus portantium, & conatu, posset ab vno solo motus ille peragi.

Ita existimo accidere posse quando plures dæmones vnum & eundem numero cruciatum inferunt vni energumeno; quilibet dæmonum posset illum cruciatum causare, omnes operantur secundum totum suum conatum: sed cum Deus præfixerit metas, ad quas vsque torquere possunt: ne miser homo animam exhaleat: omnes eundem numero effectum causant, vt partiales causæ. Nec miram videri debet Deum hos imposuisse limites: quia vt supra diximus, sine eius permisso & licentia non possunt vexare homines: ergo etiam eius ordinatione limites imponuntur, ne in homines ferociant: quantum possunt. Vel dicito ipsosmet dæmones, qui norunt ad quos vsque limites sint nocere permisso: suum attemperant conatum, vt ab omnibus efficiatur, quod ab vno solo effici posset.

Et hinc patet ad *argumentum*, negando illam multitudinē dæmonum fuisse in vno homine, & singulis eius partibus tanquam in loco vno formali vltimatē, & adæquatē completo ad modum iam explicatū.

DISPUTATIO XXVII.

Quorum ordinum sint dæmones, qui homines obsident?

IN hac disputatione supponimus vt certum apud omnes Doctores, inter malos spiritus seruari ordinem ac prælationem, non solum secundum naturam, quia quidam perfectioris naturæ, alij imperfectioris dicantur, verum etiam secundum electionem: quia si qui imperfectioris naturæ sunt, alijs superioribus subiiciuntur in ordine ad procuranda hominum mala, siue tentando, siue obsidendo: de qua egregiè D. Thom. D. Thom. 1. p. q. 109. art. 1. & 2. & Abulensis *Abulen.* fam instituit disputationem super c. 12. *Matth. q. 60.* Quod modo in dubium veritur est, an soli dæmones gradus infimi, obsideant mortales, alij, qui superioris ordinis sunt, in infernum detrusis?

Et viderur vera *pars affirmatiua.* Nam boni Angeli supremi ordinis, vt Cherubim, ac Seraphim, non se immiscēt mundanis negotijs, sed contemplationi soli, & amori Dei vacant. Alij vero negotia humana dirigunt, ac procurant. Tertij vero, & infimi ordinis ea executioni mādant. Sed mali spiritus licet à gratia exciderint, seruant tamen eundem ordinem, quem ante *lapsum* tenebant, quia in eis naturalia manserunt integra: ergo non quicumque & cuiuscunque ordinis mala nostra meditantur, putā ingressum in corpora, aut animatum tentationem: